

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ.
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Vármegyei tisztviselők.

Valamikor a nemes, nemzeti és vitézli téns karok és rendek által kormányzott vármegyei tisztikara „nobile officium”-nak tekintette a közszolgálatot és a vármegye tehetős, vagyonos urai vállaltak hivatalt ingyen teljesítve a hivatallal járó közszolgálatot, mert akkoriban megtiszteltetés és dicsőség volt a tisztviselőködés, meg aztán nem is járt valami fáradsággal, munkával.

Ma azonban másképp áll a világ sora, változtak az idők és benne az emberek. Ma a vármegyei tisztviselőködés csak olyan életpálya, megélhetési forrás, mint akármely más hivatali állás, vagy rendes és biztos fizetéssel járó munkakör.

A mikor az ideális kor hanyatlani kezdett és a téns karok és rendek napja leáldozott, senki se vállalkozott a vármegye közszolgálatát ingyen teljesíteni, valami csekély kis fizetést kellett megállapítani. S a mint fokozatosan fejlődtek a haladó korral az igények, a szerint emelkedett a munka, a munkával a tisztviselők száma, csupán a tisztviselői fizetés nem igen akart emelkedni.

A hetvenes évek elején még oly silány fizetésük volt a vármegyei tisztviselőknek, hogy magánvagyon nélkül, ugyszólván meg se élhettek volna.

Egyik másik vármegyében történt ugyan némi intézkedés, a lakbér hozatott be, a fizetés azonban nem javított.

Végre 1892. évben, midőn az állami tisztviselők anyagi existenciájára gondolva a kormány, az állami tisztviselők javadalmazását megemelte, a vármegyei tisztviselők ebbeli mozgalmára is figyelmet vetve bizonyos összegeket bocsátott a vármegyei rendelkezésére, hogy abból javítsák meg a tisztviselők fizetéseket, különös tekintettel a kisebb javadalmazású tisztviselőkre, a hol a legégetőbb szükség.

De hát a legtöbb vármegyében a jobb javadalmazású tisztviselők iránt voltak különös tekintettel és a míg ezek fizetése emelkedett, a kisebb javadalmazásúak csekély számba sem vehető fizetésemelésben részesültek, úgy, hogy megmaradt a nyomorúság továbbra is.

Évek óta hangzik a panasz és minden évben élesebb és fájóbb. Mint egy nehéz sóhaj járja be az országot és mindenütt erős visszhangra talál.

„Nagy a megyei tisztviselők nyomora! Nehéz a megélhetésük.”

S ha valamikor volt panasznak alapja, indoka, úgy e panasz méltán kelthet részvétet, mert alig van a társadalomnak olyan osztálya, mint a tisztviselői, a melyet napról-napra több teherrel sújtanak, melytől napról-napra többet vár a soha ki nem elégíthető nagy igényű közönség és a mely bizony-bizony szóljunk őszintén, vajmi silányan van jutalmazva lelkiismeretes, becsületes munkájáért, szorgalmáért, ernyedetlen kintartó buzgalmaért.

Megkövetelik a tisztviselőtől kérelhetetlen szigorral a sok költséggel, munkával járó tanulmányt, kvalifikációt, megkövetelik, hogy teljes odaadással éljen hivatalának, hogy szívvel és lélekkel függve hivatásán, állásának betöltésében lelkiismeretes, gondos és ügybuzgó legyen, ezen kívül, hogy félre téve minden mellékérdeket, tiszta kézzel, tisztességgel, becsülettel szolgálja a nagy közönséget.

S polgári, társadalmi kötelességeiről se feledkezzen meg. Tegyen eleget emberi kötelemeinek, jó hazafi, legyen a társadalomnak hasznos tagja, vegyen részt minden társadalmi ténykedésben, a melyek az emberi művelődést, a világ kulturát előmozdítják.

Ne maradjon el sehonnan, legyen mindenütt és jelenjék meg, — urasan. Legyen a tisztviselő jelleme, becsületes, legyen önérzete s mindenkor és mindenben tartsa fenn sértetlenül, teljes ép-ségében tisztviselői méltóságát, anyagi függetlenségét, a tisztviselői dekorumot.

Teljesen jogos követelmények ezek. A vármegye közigazgatása a vármegyei tisztviselők kezébe van letéve; a községi és közigazgatási törvények végrehajtói a vármegyei tisztviselők. Kezelik a vármegyei közalapokat, az árvek vagyona felett őrködnek, szóval intézik a vármegye összes ügyeit.

A vármegyék pedig népesednek, az ügyforgalom szédítően szaporodik. Új törvények, új rendeletek, új intézkedések lépnek életbe és a munkahalmaz bámulatatosan összetorlódik és dacára ennek alig, de csak alig alkalmaznak újabb és több munkaerőt. A tisztviselői kar áttérve és átérve hivatását, túlfeszített erővel dolgozik. A nagy közönség elismeréssel lehet tisztviselőinek buzgalma iránt. Általánosságban szólunk. Lehetnek egyesek, a kik kifogás alá esnek, megrovást

érdemelnek, de általánosságban szólva a nagy többség összműködésének eredménye teljesen elégitő. Bátran hivatkozhatni a józan, elfogulatlan és igazságos közvéleményre. A közönség meg lehet és meg is van elégedve a vármegyei tisztviselőkkel, mert ezek a rohamosan fejlődő igényekkel szemben is tisztességgel megfelelnek hivatásuknak. A vármegyei rendszer ellen szólhatnak, de a tisztviselőket nem érheti vád.

Nem lehet azonban a közigazgatás teljesen kielégítő még a legkitünőbb tisztikar mellett sem, ha a tisztviselők anyagi gondokkal kénytelenek küzdeni és nem töltheti el egész lelküket az a nemes ambíció, hogy hivatalukban hivatást teljesítsenek, a melynek egész életüket szentelik és szentelhetik is.

Lehet-e kívánni, hogy az igazi tehetség, az igazi tudás és ambíció azon a pályán keressen elhelyezkedést, a mely pályán a mértéktelenül nagy és egyre nagyobbodó terhekkel, az egyre emelkedő felelősséggel a legszegényesebb javadalmazás van egybekötve?

Noha az állami tisztviselők fizetése sem valami briliáns, valami irigylésre méltó, mégis magasan áll a vármegyei tisztviselők javadalmazása felett, úgy annyira, hogy összehasonlítani se lehet.

Ha egybevetjük a belügyi és igazságügyi tárca zárószámadásainak 1886—1896. évi fejlődését, kitéjük, hogy ennek a két tárcának a költségei a 11 milliótól felfelé a 16 milliót meghaladó összegig egyenletesen emelkednek, ha azonban az egyes tárcák összköltségeiből csakis a vármegyei és az első fokban eljárni hivatott bíróságok költségeit vesszük számításba, tapasztalni fogjuk, hogy a míg a kir. járásbíróságok és kir. törvényszékek személyi és dologi kiadásai 1886-tól számítva 6 millió forintról majdnem 10 millió forintra emelkedtek, a vármegyei közigazgatási és árvalügyi költségei a mai napig alig haladják meg az 5 és fél milliót.

Nem irigység az, ha a vármegyei tisztviselő egybeveti a maga helyzetét a bíróságoknál alkalmazottak helyzetével és elkeseredik, látva a maga aránytalanul hátrányosabb helyzetét. Midőn azt kell tapasztalnia, hogy az államnak egy másik szervezete, a bírói intézmény fejlesztése a lefolyt harminc esztendei alkotmányos időszak tartama alatt állandó napirenden van és folytonos fejlődés mutatkozik a bírói kar javadalmazásának jobbi-

A „BÁCSKA” tárcája.

Dal.

— Heine. —

Karodban pihenne, én aranyos kincsem,
Boldogságtól szívem csak úgy nő, dagad:
Hej, ekkor nálamnál boldogabb ki sincsen,
Legragyogóbb szem csak rém kagac.

Oh, de mikor megint válnom kell tetőled,
Elmenni, elhagyni hóféhér karod,
Akkor nincs szegényebb, elhagyottabb nálam,
Oh, akkor a világ koldusa vagyok.

Szűllősi Jenő.

YISSZAEMLÉKEZÉS PÁL ANTALRA.

Írta s a nemes-millitári kaszinóban felolvasta: **Dr. Donostiovits Vilmos.**
(Folytatás.)

Másnap a vitát folytatták; többen hevesen felszóltak, mivel a vélemények megoszoltak, hogy az október 20-iki diploma és a január 16-iki leiratra külön-külön, vagy egy felirattal feleljen-e a megye. Végre Magyar Imre azon indítványa vált határozattá, hogy egy szűkebb bizottság lett kiküldve, hogy az a legközelebbi első gyűlésre javaslatot terjesszen elő.

Ez időközben a megyei városokban is élénk mozgalmak indultak meg a szervezkedésre. A hazafias érzelmeiben jeleskedő Szabadka városában február 11-én volt tisztújító szervezkedés, pacséri Szuchich Károly hétszemélyű kormányilag kiküldött és a város részéről is megválasztott tisztújítási elnök közbenjöttével. Tisztviselőit nagybárra független érzelmű hazafiak lettek megválasztva.

A február 29-én tartott ülésen a város közönsége a január 16-iki leiratra — a pestmegyei felirat érveinek és pontjainak elfogadása után — hasonló szellemben felir a felelőshez, a felirattal Fiumét is kiemelve, kéri

az ottani ostromállapotnak megszüntetését és egy magyar kormányunk Fiume részére leendő kinevezését; felemlítvén a felirattal, hogy élénk emlékezetben van még Szabadka városnak azon hasonló szorongatott és elnyomott helyzete, melyben a vajdaság alatt volt, midőn akarattuk és történeti muituk ellenére, nem a magyar, hanem egy más, idegen haza fainak kellett magukat nevezniük.

Február 20. és 21-én tartott a megyei tisztújító gyűlés. Az első nap a kiküldött bizottság számolt be működéséről, benyújtván egy remek feliratot a január 6-iki leiratra, mely egyhangulag el lett fogadva. A hivatalok betöltése körül nagy mérvet öltött a korteskedés, főképp a megye első tisztviselője az alispán-jelöltek érdekében. Pál Antal és Latinovits Mór köré csoportosultak a bizottsági tagok és a két tábor elkeseredett harcot vívott, mint az értekezletekben, úgy a hírlapokban is, míg végre a február 21-én megejtett szavazásnál, miután Cseh Antal és Pilaszánovits Lajos jelöltek visszaléptek, a megyei bizottság a népszert és jeles szónoknak Pál Antalnak 162 szótöbbséggel Latinovits Mór ellenében nyújtotta az igen diszes, de főképp az akkori időben igen terhes alispáni széket. Egyébiránt a tisztújítás eredményével sokan nem igen voltak megelégedve, főképp, mivel a főispán több hivatalt — a választás mellőzésével — kinevezés útján töltött be.

Az alvidéken az izgatott minden alkalmat megragadtak, hogy a népet mindenféle ígéretekkel magukhoz ragadva, az alkotmány ellen tüntessenek. Így március 2-án Ujvidéken „A szerb nép szózata” című „A nép szava Isten szava” motióval ellátott, a püspöki nyomdában nyomott falragaszokat függesztettek ki. Melynek 7 pontja közül nvezetesebbek:

1. A szerb népek adassék nemzeti autonómia, a svájci kantonokhoz hasonlóan.

2. A vojvodina, valamint Pest megye, úgy ez is három megyéből álljon, mint: alsó Bácskából, Zombor város és területéből, Torontából, Zaombolya és Billet német területeket kivéve, Versec és Szerémségből.

3. A vajda „Báró regni major” legyen, a felsőházban székkel birjon, 40,000 ft évi fizetéssel.

4. A vajdaság színei: vörös, kék, fehér; cimere: a nemzeti kereszt és négy sugár a vajda-koronával és védszentje szt. Szabbas legyen.

A magyar állam megcsönkítésére irányzott ezen mozgalom ellensúlyozására Bács-Bodrogh vármegye bizottsági tagjainak, úgy tisztviselőinek éber figyelme és tántoríthatlan hazaszereteten hajótörést szenvedett. Az állam megszilárdítására annál serényebben és kintartóbban folyt a munka.

Március 5-én rendkívüli gyűlés tartott Pál Antal első alispán elnökelete alatt. Szavazás után el lön határozva, hogy a megye ne csak a közigazgatást, hanem a törvénykezést is vegye át. A megyei költségek fedezésére megkivántató pénzüsszeg mikénti előteremtése nagy vitára adott alkalmat. Némelyek az adókievitést ajánlották, azonban az előlegezést hangoztatók győztek. Azonnal felajánlva lett a Chottek gróf család futtati uradalom képviselője által 10 ezer ft, Szemző János 3 ezret, Becse községe több ezret stb. El lett készítve a költségvetés, mely összesen 255 ezer frban állapított meg, melyben a tisztviselők fizetése 65 ezer ft mint a legnagyobb tétel szerepelt.

Míg így a többi vármegyék is szervezkedtek, addig az országbírói értekezlet — mely az ország előkelő s tudós férfiból állván — gróf Apponyi György elnökelete alatt február 23-tól március 7-ig működve, az ország újjászervezésén és igazgatásán fáradozott.

Ápril hó 2-án Bácsmegeye igen látogatott bizottsági ülést tartott. Pál Antal alispán lelkes szavakkal az ülést megnyitja. Nagy fölháborodás között olvastattott föl Oswald budapesti kereskedő tudósítása, hogy a megye cselelése részére megrendelt fegyvereket nem szállíthatja, mert az osztrák császári rendelet szerint „Geleitschein” nélkül fegyvert szállítani tilva van. Ezen újabb sérelem orvoslása végett a megye tiltározta felírni a helytartótanácshoz és addig is utasított a megye alispánja — a közbiztonság fentartása miatt — fegyvereket bármi uton megszerezni. Olvastattott Pest város körlevele a Ludovika Akadémia ügyében és Bácsmegeye hasonlóan felir ez ügyben a helytartótanácsához.

kék,

füg-

atur.

15—8

lachi

10—1

ény.

szerb ajku
rvosi állás
re ezennel
re ismerete

halottkém-

hogyan fel-

nius hó

yula,

BERLEJEGY.
Akr nálam vagy nem nálam vásárolt egy lelkét járulása és rendben
látásra egy széké szonóra 3 ft.

tásánál: akkor csakugyan nem csoda, ha látva a közigazgatási tisztviselőkről való teljes megfélemezést, elveszti munkakedvét, ha idealizmusa elkopik és megcsappant munkakedvvel lelkesedés nélkül robotol a hivatalos taposó malomban.

Azért azt hisszük, hogy a vármegyei tisztviselők fizetésének javítása országos kérdés és teljesen megérett arra, hogy a vármegye, a kormány és a törvényhozás behatóan foglalkozzanak vele.

A vármegyei tisztviselők azt kívánják, hogy még a közigazgatás általános reformja előtt, történjék valami a fizetéseknek méltányosabb rendezésére nézve.

S mit kívánnak ezzel? Mindössze tisztességes megélhetést óhajtának maguknak biztosítani. Hogy mit értenek a tisztességes megélhetés alatt, azt is megmondhatjuk. Nem a nagyuri kényelmet, pompát, de nem is a nélkülözést és az örökös anyagi gondokat és nyomorúságot. Az a vármegyei tisztviselő óhaja, hogy legyenek az állami tisztviselőkkel egyenlő rangok és javadalmazásuk, hiszen ők ép úgy szolgálják az államot, az állami érdekeket, mint az állami tisztviselők. Legyen meg a vármegyei tisztviselőnek is, minden gond és kétségbejítő küzdelem nélkül, tisztán és kizárólag a fizetéséből az, a mire egy intelligens ember házában egy kis család tisztességes fenntartására szüksége van.

Városi közgyűlés

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 7-ik napján délelőtt rendes közgyűlést tartott, a melyen a törvényhatósági bizottság tagjai bár csekély számban vetek részt, mégis élénk érdeklődéssel kísérték a szövegére került egyes kiválóbb tárgyakat.

Báró Vojnits István főispán a megjelenésben akadályozva lévén, az elnöki tisztet Trischler Ferenc polgármester vette, a ki a megjelent bizottsági tagokat szívesen szavakkal üdvözölvén, a közgyűlést megnyitotta és a közgyűlési jegyzőkönyv vezetésével Gyurits György városi főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével Gallé Dániel városi aljegyzőt bízta meg.

A tárgysorozat első pontját a polgármesterterjedése képezte, a lefolyt évnegyed közállapotairól. A kiváló szakértelemmel szerkesztett és a közügyek minden ágát markánsan jellemző terjedelmes jelentést, a melyet jövő számunkban egész terjedelmében fogunk közölni — Dekker Pál tanácsnok olvasta fel — és a közgyűlés élénk figyelemmel hallgatta végig és befejeztével a polgármestert lelkesen megéljenzte.

A polgármester jelentésének fölolvása után felszólt Paul Kálmán bizottsági tag és hivatkozva a napokban történt betörésekre, a bakter-rendszer megszüntetésére hívja fel a polgármester figyelmét és kéri, hogy ezt tegye megfigyelés tárgyává. Az aszfalt öntözésről is szólt, felkérve a polgármestert, hogy a járdákat alkalmasabb időben öntöztesse. A polgármester megnyugtató válasza után a közgyűlés a polgármesteri jelentést tudomásul vette.

A belügyminiszter körrendelete az esküdtbírósgokról szóló 1897. évi XXXIII. t. c. 14. és 15. §-ai értelmében a zombori kir. törvényszékhez 6 bizalmi férfi megválasztása iránt. — Megválasztottak: Bittermann Nándor, Jakobsics Mihály, Fratricus Béla, Karakásevits Milivoj, Radicevits Sándor.

Honvédelmi miniszter leirata a honvéd hadapródiskoláknál a város által létesített alapítványi helynek betöltése tárgyában. — Pályázat iratlik ki.

Főispán átirat Maximovits Miklós zombori lakosnak az trespédésben lévő II. od aljegyzői állásra történt helyettesítése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Polgármester előterjesztése a városi nyugdíj-alap kezelő-bizottságának újbóli megalakítása iránt. — Meg-

Nagy izgatottság között olvastattott Krassó vármegye főirata Asbóth tábornok elfogatása ügyében, nemkülönbent Eger városának átirata Pertich Mihály ügyében, ki katonai rokonához irt magánlevele folytán mint tanuló elfogatott és a kassai katonai törvényszék által súlyos börtönrre ítéltetett; mindkét ügyben nagy lelkesedés mellett a megye elhatározza fölírni öfelségéhez.

Verőce megye és Horvátországnak az anyaország-hoz visszacsatolása ügyében a megye, a többi megyék példájára, szintén fölirt a helytartóhoz.

A kényhatalom rendszere az alkotmányos szellem előtt összedőve, minden alkalom meg lett ragadva, hogy a régi rendszer iránti gyűlöletet külsőleg is kifejezzék. Nyilvános megjelenések alkalmával a sutha került magyar öltözet ismét elő lett véve; a szigorú büntetés terhe alatt tilos magyar dalok újra felhangzottak; a szabadságharcban résztvevő honvédek szűkölködő tagjai javára táncvigalmak tartattak, sőt „Honvéd segélyző egyesület” is alakultak, mint Szabadkán Ferenczy Albert v. honvéd lovas ezredes korenlősége alatt, Mukics Antal v. honvéd lovas őrnagy, Szekenderovits Sámuel és Antunovits Mátyás honvéd lovas főhadnagyok buzgólkodására. O-Kanizsán, Topolyán, Zentán, Baján szép összegeket jövedelmező táncvigalmak a honvédek felségélyezésére.

(Folyt. köv.)

Leányajk.

— Logan. —

Dicső szent oltár a
Leány picit ajka,
Az égő áldozat
A tüzes csók rajta.

Mind, de minden férfi
Papja akar lenni,
Az áldozásban
Részét szeretne venni.

Szűllősi Jenő.

választottak: Birvolszky György, Falcione Gusztáv, Fratricus Béla, dr. Krónits István, Lallosevits Jakab és Széchenyi József.

A városi házipénztár, kövezési alap, nyugdíj-alap, kórház-alap, szegény-alap és szépitészeti-alap 1898. évi zárszámadásai. — Elfogadtatnak.

A Falcione Gyula ösztöndíj-alapítvány 1898. évi zárszámadása. — Dr. Donoszlovits Vilmos felszólt, kifogásolja, hogy a kamatok nem hajtatnak be pontosan és így nem használhatók rendeltetésükre. Most is 1650 frt hátralék van kimutatva, amiből még két ifju nyervehetett volna stipendiumot. A polgármester biztosítja a közgyűlést, hogy a jövőben a kamatok be lesznek hajtva.

A Paracetiich Agatha ösztöndíj-alapítvány, Papházy Döme leánykibazásitási-alapítvány, Stebler-Blumenthal ösztöndíj-alapítvány, Schaffner József ösztöndíj-alapítvány, Barthal József ösztöndíj-alapítvány, Gyalokay Rozália-féle szegény-alap, zene- és énekakadémia-alap, zombori kereskedőifjak alapítványa, Koczik Lajos ösztöndíj-alapítvány, a létesítendő városi árvaház-alapítvány, az uti-alap, a gör. kel. szerb elemi iskolák és a róm. kath. temploménztár 1898. évi zárszámadásai. — Elfogadtatnak.

Kanyó Jenő városi házipénztári tisztnek kérvénye ezen állásától való felmentése iránt. — Felmentetik.

Ugyr Mihály kérvénye városi maradványföld megvétele tárgyában. (III. szavazás.) — Szavazás után a vétel jóváhagyatik.

Kovácsits Radivoj zombori lakos kérvénye városi maradványföld eladására iránt. (1-ső szavazás.) — Jövő közgyűlésre marad.

Szemző István és Huck Vince kérvénye utcaertület megvétele tárgyában. — Négyeszegle 2 forintjával eladatik.

A jogügyi bizottság javaslata a zombori iparosok árucarnoka, mint szövetkezetnek a bajai-uti 11. ö. i. számú telek átengedése iránti kérvénye tárgyában. — Dr. Donoszlovits és dr. Drakulits felszólalásai után a kérvény visszazadatik a jogügyi bizottságnak.

A gazdasági és pénzügyi bizottság javaslata a Joanovits N. által bérben birt helyiség újból leendő bérbéradása tárgyában. — Újabb árverés tartatik.

A rendőrkapitányságnak előterjesztése Kovacsits György lovasrendőrnök nyugdíjaztatása iránt. — 126 frt nyugdíj állapítatik meg.

Veszelinovits Milorád I. alkaptány kérvénye szabadság és fizetési előleg iránt. — Megadatik.

Zomborsevits György II. od alkaptány kérvénye szabadság iránt. — Megadatik.

Duchon Béla földadótiszt kérvénye szabadság iránt. — Megadatik.

Szabályrendelet tervezet a fogyasztási adópótlékok szedéséről. — Elfogadtatnak.

A gyámpénztár 1897. évi mérlege. — Az állandó választmány javaslata fogadtatott el.

Az 1897. évi házipénztári számadás véglegesítése. — Az állandó választmány javaslat fogadtatott el.

A Flórián-utca háztulajdonosainak kérelme utcájuknak aszfalt gyalogjárdával leendő ellátása iránt. — Minthogy a többség kérelmez, ennél fogva az aszfaltozás elrendeltetik. Az aszfalt szélessége 1 m. 60 cm.

A mérnöki hivatal javaslata a Erzsébet-kört szelence oldali aszfaltjárdájának a galambuta sarkán leendő kiépítése tárgyában. — Dr. Drakulits Pál felszólalása után a mérnöki hivatal javaslata elfogadtatik.

A vitez-utcai háztulajdonosok kérelme, melylyel gyalogjárdáik aszfaltozásának elejtését kérelmezik. — Elutasítottatnak.

A kistemető-utcai lakosoknak kérelme ugyanazon ügyben. — Hely adatik.

A szöntai-uti háztulajdonosok hasonló tárgyú kérvénye. — Elutasítottatnak.

Fernbach Péter kérvénye a Kórits Esztertől vett ingatlanra a Falcione Gyula-féle ösztöndíj alapítvány javára bekebelezett zálogjog törlése iránt. — A kérvénynek hely adatik.

Dr. Krónits István kérvénye a zombori 3670. sz. tkvi betétben foglalt ingatlanra a város javára 1845 frt 46 kr erejűg bekebelezett zálogjog előtti elsőbbségnek átengedése iránt. — Átengedtetik.

Lallosevits Jakab és társai kérvénye a heti gabonapiacnak régi helyén leendő meghagyása iránt. — Kupuszarevits Lyubomir, dr. Donoszlovits Vilmos, Karakásevits Milivoj és dr. Drakulits Pál felszólalásai után a kérelemnek hely adatik.

Ezzel a közgyűlés tárgysorozata kimerítettvén, a szombaton d. e. 10 órakor megtartandó jegyzőkönyv-hitelesítési ülésre Bittermann Nándor, Henneberg Sándor, Vukicsevits Péter, dr. Alföldy Árpád, dr. Konyovits Dávid és Karakásevits Milivoj bizottsági tagok választottak meg.

A közgyűlés az elnöklő polgármester életésével ért véget.

Ujdonságok.

Istentisztelet. Az ág. ev. híveknek tudomására adatik, hogy f. hó 11-én az e célra kibérelt helyiségben istentisztelet fog tartatni, melyre a tisztelt hívek meghívatnak. Gertinger Pál, egyházi felügyelő. Korossy Emil, utazó lelkész.

Junius hó 8. A koronázás évforduló napját a helybeli tanuló ifjuság a templomban és az iskolákban ünnepelte meg. A kir. főgimnázium tanuló ifjusága tanáraik vezetése alatt a róm. kath. templomba vonult, ahol az ünnepi misét Buday Gergely hittanár celebrálta. A mise alatt az ifjusági énekkar régi magyar egyházi énekeket adott elő, az idén először. A remek melódiájú precisen előadott énekek „Boldog asszony anyánk” és „Emeld fel hozzád a király szívet” nagy hatást keltekkel és nagyban hozzájárultak a buzgó áhitat emeléséhez. A főgimnázium, tekintettel a délután megtartandó ifjusági tornaversenyre, más ünnepséget ez idén nem rendezett. — A zombori felső kereskedelmi iskola a koronázás évfordulóját, junius 8-át, szép ünnepélylyel ülte meg. Az ünnepély sorrendje a következő volt: 1. „Ej őseink hazája”, énekelte az ifjusági énekkar. 2. „Előre”, Endrődy Sándor költeménye, szavalta Schön Dezső középso o. t. 3. „1867. junius 8.” Irtá és fölolvasta Bokor A. középso o. t. 4. „A magyarok Istene.” Petőfi költeménye, szavalta Krix Antal alsó o. t. 5. Hymnus, énekelte az egész ifjuság. Az ünnepély után az egész ifjuság tanáraival együtt zászlóval misére vonult. — A róm. kath. elemi iskolák ünnepe is misével vette kezdetét, a

honnán az iskolába tértek. Itt az ünnepe a „Hymnus” élénklésével vette kezdetét, a mely után Czinkler Gynla tanító tartott szép beszédet a koronázás jelentőségéről. A „Szózat”-ot szavalta el az után bévvel és ritka bátorsággal Roediger István IV. o. tanuló. Seltészler Antal szintén egy hazafias költeményt szavalt szépen. A szép ünnepe a „Szózat” zárta be. Az egész napon szűtet volt az iskolákban.

A hitélet emelése érdekében. Nagy Béla bodrogh-monostorszeghi plébános ismét szép jelét adta nemes áldozatkészségének. Legújában u. i. községében egy díszes, három kókeresztből való kálváriát emeltetett. A felállítási és fentartási költségek mintegy 400 lrtá rugnak. A kálváriát Mészner István, bezdáni apát-plébános szentelte fel. — A bőkezű lelképáztort egyházhátosága melegbangu elismerő levéllel tüntette ki.

Hivatalvizsgálat. Gosszu Elek a zombori kir. törvényszék elnöke kedden a kulai járásbírósg megvizsgálására Kulára utazott.

Uj törvényszéki orvos. Dr. Duchon János a napokban Budapesten a törvényszéki orvosi vizsgálgó bizottság előtt okl. törvényszéki orvosá képesítettet.

Ifjusági tornaverseny. Kir. főgimnáziumunk tornaversenye tegnap délután lett megtartva a vármegye-palota keleti oldalán levő téren. A versenynek nagyszámu nézőközönsége volt. Kár, hogy az időjárás nem volt kedvező: az egész verseny alatt permetezett az eső. A verseny eredményéről jövő számunkban részletes tudósítást fogunk közölni.

Halálozás. Konyovits Milos zombori szerb tanító folyó hó 8-án életének 33 ik évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz. Elhunytáról egy a család, valamint a szerb tanító testület gyászjelentést adtak ki. Béke hamvaira!

Vizsgálatok a zombori felső kereskedelmi iskolában. Az érettségi vizsgálatok a helybeli felső kereskedelmi iskolában f. hó 12-én és 13-án tartatnak meg. Az alsó és középső osztályban az évszázó vizsgálatok 19. és 20-án lesznek. A vizsgálatok mindig reggel 8 és d. u. 2 órakor kezdődnek.

Hangverseny. Perotti Gyula a m. kir. operaház hőstenorja, Bartóky Mathild és Szider Zsigmond operaházi tagok és Fodor Károly budapesti zongoraművész, körutjukban városunkban f. évi junius hó 13-án a színházban hangversenyt rendeznek.

Jégeső. Apatinban folyó hó 5-én este mogyoró nagyságu jég esett, mely a szőlőkben s vetésekben jelentékeny kárt okozott.

Kerthelyiség megnyitás. Az Otthon kávéház kerthelyisége folyó hó 11-én (vasárnap) Herczenberger Sándor zenekarának közreműködése mellett nyitattik meg.

Névmagyarosítás. Weindl Kálmán a zombori kir. pénzügyigazgatóság számellenőre a saját, valamint leányai Gizella és Aranka neveit belügyminiszteri engedélylyel „Boros”-ra magyarosította.

A szegedi m. kir. honvéd zenekar folyó hó 15-én délután a városi parkban sétahangversenyt rendez. Az esetben, ha az idő kedvezőtlen volta ezt nem engedné, a hangverseny 23-én tartatik meg. A hangverseny maga délután 6 órakor kezdődik, melynek befejeztével vacsora, s vacsora után az új aszfalt táncpályán táncmulatság rendeztetik. A hangverseny műsora a következő: 1. Halász-induló Langertől. 2. Ábránd a „Bánk-bán” operából, Erkelről. 3. Ballet zene a „Babautdéből”, Bayertől. 4. Nyitány a „Portici néma” operából, Dubeztől. 5. Csárdás ballet Bakótól. 6. Török-magyar induló, Szabaditól.

Kerthelyiség megnyitás. Buni András helybeli vendéglős „a zöld koszorúhoz” címzett vendéglője kerti helyiségeit folyó hó 11-én ünnepelesen megnyitja. A megnyitás alkalmából a prigl.-szt.-iváni önkéntes tűzoltó zenekar fogja a közönséget szórakoztatni. Este 8 órai kezdettel táncmulatság lesz.

Regatta Palicson. A szabadkai társaságban mozgalom indult meg a végből, hogy a Palicsi tóra regatta csónakokat szerezzenek be. Eddig fix és mozgó ülésekkel ellátott három regatta beszerzését határozták el. A költségeket gyűjtés útján fogják fedezni. Az aláírási ívek Matkovics Miklósnál vannak letéve.

Jégvihar. Bács-Vaskutról írják: Folyó hó 5-én este nagy vihar kíséretében községünk északkéleti határában óriási jégeső volt. A jég galambtojás nagyságu volt. A vetésekben és szőlőkben kiszámíthatlan nagy károkat okozott.

Tűz. Városunkban kedden déiben tűz volt. Matarics nevű kistemető utcai földműves udvarában gyulladt meg és égett egy kazal szalma. Mire a tűzoltók a helyszínére érkeztek a szomszédaság már eloltotta a tüzet. A kár csekély.

Baleset. Mult pénteken délután egy félkegyelmű 20—21 éves fiatal ember, a ki ártézi viz eladásával foglalkozik, befordult a felsővárosi tarka-utca tele hordó vízzel a kocsián, s hogy a puba talajon, az anélkül is nehéz terhet lova könnyebben huzhassa, menetközben lengrott a kocsijáról, de oly ügyetlentül, hogy a földön elhasalt s egyik lába az első kerék alá szorult, még egy pillanat a lábát térdén alul ketté törti, szerencsére kúntált az utcán Varga István szabó iparos a háza előtt, a hol a baj történt s hirtelen megállította a lovat, de egyebet nem tehetett, míg a szerencétlen ember iszonyu jajgatására az utcabeli lakosok össze nem futottak, kik a kocsiat hátrátolva, kivonszolták a szegény embert kellemetlen helyzetéből. Egy jó negyed óráig fetrengett ott a földön jajgatva, míg kissé jobban érezve magát, saját kocsiára fölsegítették és hazahajtott.

Kerthelyiség megnyitás. Miklósi Vili vendéglős a városi parkkal szemben lévő vasuti szállodája kerthelyiségét folyó évi junius hó 11-én vasárnap délután 4 órakor a zombori önkéntes tűzoltó-egylet zenekara közreműködésével nyitja meg. A tűzoltó-zenekar által előadandó darabok a következők: 1. Jubileum-induló. 2. Debreceni csárdás. 3. Párisi keringő. 4. „Auf zum Tanz”. 5. Tűzoltó-gyorspolka. 6. Nemzeti induló. 7. Nagy a fej, csárdás. 8. Klöng aus dem Orient, keringő. 9. Slavenka-polka. 10. Szállj ide, szállj oda, induló. Este táncmulatság.

Betörések. A keddről szordára virradó éjszaka, városunkban valóságos betörők éjszakája volt. Valóságos ostromot indítottak a szatócsüzletek ellen és négy helyen követtek el betörések lopást. Betörték Brkity György és Berneits József szivaci-uti üzleteibe. A két üzlet alig van 100 lépésnyire egymástól, a mi teljes mérvben igazolja, hogy teljes biztonságban érezték magukat. Ezeken kívül Milivojevits György szöntai- és Boonyák József

apatini uti boltját törték fel. Zsákmányuk igen csekély, mert a fiókok mindentitt fűsek voltak. Lisztet, szalonnát, és különösen sok dohányt és szivarokat vittek el. Más helyeken is betörési kísérleteket tettek, de ezek nem sikerültek. A rendőrségnél a vizsgálat a legnagyobb eréllyel folyik és remélhető, hogy a tettesek nemsokára hurokra kerülnek.

Nyilatkozat. Lapunk folyó évi 40. számában közölt „Nyilt levélre“ Gavrilovics Milutin zombori gör. kel. szerb plébános, ideigl. szántovai lelkész úrtól a következő nyilatkozatot tettük. Miután nem akarunk senkit sem elzárni véleménye nyilvánításától, a beklüdtött nyilatkozatot — úgy a mint azt tettük, egész terjedelmében közöljük:

A „Bácska“ c. zombori lap f. é. 40. számában az itteni r. k. plébános, a szerb — nem pedig a mint ő hibásan mondja — görög patriárkához intézett nyilt levélben, öszentségének tudomására hozza, a mi Szántován a gör. kel. egyházba legújabb felvett hívekkel történik. Mindenek előtt csodálom, hogy az itteni r. k. plébános feltételezheti, hogy egy lelkész egyházi és hitre vonatkozó dolgokban, különösen ilyen esetben mint a milyen Szántován van, főpásztor és egyházi főhatósága előleges engedelmé és tudomása nélkül intézkedhetik. Ezt ő is igen jól tudja, miután maga is lelkész és ennek folytán nevezett nyilt levele felesleges volna, avagy más uton és módon lenne szent patriárkával közlendő, ha a plébános urnak ezen levélnek publikálásával más kézzel fogható szándéka nem volna. Ezen levél egész tartalmából kitetszik, hogy ő a gör. kel. egyház nagyobb barátjának csinálja magát, mint a minők annak főpásztorai és pásztorai és a „pravoslavna“ vallás tisztaságáért sikra száll!

Említett levélnek első négy passusában engem vádol, felhozván, hogy az új gör. kel. híveknek az isteni tiszteltben a r. k. egyházban megtanult énekeket, énekelni, valamint a reggeli, déli és esti anyagi üdvözlésre való harangozást stb. megengedem és ezt a bánásmódot népámitásnak kvalifikálja. Csak egyetlen egy kérdést legyen szabad intézni plébános urhoz: hogy ha ő ezt a bánásmódot, melylyel a gör. kel. egyház tana, lényege és dogmái nem sértenek, népámitásnak nevezi, akkor miként kvalifikálja a r. k. egyház oportunitét-jét, mely szerint ősidőktől fogva mai napig nézheti és tűrheti, hogy görög egyesültek a gör. kel. egyházban tanult és szokásban levő énekeket énekeljék, saját egyházi nyelven misét mondassanak, valamint gör. kel. egyház szervezetét és hívek két szín alatt való áldoztatását abban hagyja, a mi mind ellenkezik a r. k. vallás tanával és dogmával, — de ez nem baj, csak maradjanak a r. k. egyház kebelében és ismerjék el a pápa öszentsége primátusát.

A t. plébános ur szavaiból kitetszik, mintha az itteni gör. kel. hívek mise alatt csak r. k. egyházban megszokott énekeket énekelnek, de a ki csak egyszer is a misén jelen volt az itteni gör. kel. ideigl. templomban, meggyőződhetett arról, hogy az új hívek a gör. kel. egyház által előirt mise énekeket már majdnem mindnyájan énekelik és a misét mondó lelkésznek majdnem minden szavát értik. A mi pedig az itteni plébános azon állítását illeti, hogy csak a kath. egyháznak ősidőktől fogva szokása, hogy a hívek husvétünnepén kalácsot, bust, tojást, stb. szenteltetnek és hogy ő a mondott szokásról sem tud, erre megjegyzem, hogy nem kívánható egy r. k. lelkésztől, hogy más vallás és egyház minden szokását ismerje, de egy művelt embertől, a milyen az itteni r. k. plébános ur, megkívánható, hogy ha valamilyen tárgyról — legyen az bár más vallás legcsekélyebb szokása is — nyilvánosan beszélni akar, előbb ezt a tárgyat kellő megfigyelésben részesítse s nem csupa feltételezésből ítéljen. T. plébános ur vegye kezébe akár melyik gör. kel. egyház szertartásait magában foglaló „Trebnik“ c. egyházi könyvet, melyben könnyen megtalálhatja a szóban forgó husvétünnepi szokást. Valamint azt is tudnia kellene a t. plébános urnak, hogy a gör. kel. egyház által elfogadott „Typikon“ szerint, minden nap istentisztelet tartható, a mit Zomborban és más helyeken is praktizálunk. Végre t. plébános ur azzal vádolja híveimet, hogy a „felebaráti szeretet magasztos törvényének létezéséről halvány sejtélemmel sem bírnak“. Talán csak nem vagyok ennek én is az oka, én, a ki csak két hónaptól fogva Szántován mint az új gör. kel. hívek pásztor szerezlek, erről nem én, hanem inkább a jelenlegi plébános ur elődjei vádolhatók, a kik legújabb a gör. kel. vallásba áttért sokácoknak lelki pásztorai voltak. De engedje meg t. plébános ur, hogy altera pars is peccat, t. i. hogy a r. k. hívek a görög keletieket most is, mikor a tények az ellenkezőt tanúsítják — uton-utfélen állításaiikkal heccölük, felhozván, hogy itt sohasem lesz gör. kel. templom felépítve s megfélekedvén Krisztus urunk által hirdett felebaráti szeretetről, kigunyolják és kicsufolják a jelenlegi ideiglenes, deszkákból rögtönzött templomot s szent vallásunk keresztény jellegét azon állításaiikkal is sértegetik, hogy nálunk nincsen Jézus Krisztusban való hit és Szűz Mária cultus s hogy egyháznunk kebelében senki sem üdvözülhet stb. — Szántován, 1899. évi június hó 4-én. Gavrilovics Milutin, zombori gör. kel. szerb plébános, ideigl. szántovai lelkész.

Az ügyképviselő üzelmei. Ifju Jadszko Ede vállalkozó szellem volt egész életében. Az általa kitanult lakatos mesterséget csakhamar abba hagyta és fölcsapott „ügyképviselő“-nek. Hogy e fogalom az emberi kenyérkeresetek mely neméhez tartozik, mindaddig nem tudta senki, míg azt a folyó hó 6-án a zombori kir. törvényszéknél megtartott végtárgyalás a maga valóságában le nem leplezte. Ifju Jadszko Ede ugyanis egy óriási cég-táblát készítettett és arra fehér alapon vépiros betűkkel ráfestette: Ifju Jadszko Ede ügyképviselő. Az után hangzatos prospektusokat bocsátott ki, azokhoz, a kiknek olcsó és hosszú lejáratu előnyös jelzalog kölcsönökre van szüksgéjük és áradozó szavakban vállalkozott azok megszerzésére. A mai nagy pénzüszükség mellett, nagyon sokan jelentkeztek az ügyképviselőnél, átadták neki szüksgés okmányait és a nem épen szerény ügyképviselői honoráriumokat. Az ügyképviselő zsebre vágta az utóbbiakat, az okmányokat pedig megsemmisítette és ügyfeleire többé nem is hederített. Ezek a hosszas várokozást végre is megúván, panaszuikkal a kir. törvényszékhez fordultak. A büntügyi vizsgálat megejtetvén, az élelmes ügykezelő a vádlottak padjára került. Ezen büntügyet tárgyalta a zombori kir. törvényszék büntető tanácsa a folyó hó 6-án megtartott végtárgyaláson. A tanács elnöke dr. Markovity Lajos, tagjai dr. Kovacsics Cézár és Szedressy Ödön kir. törvényszéki bírák voltak.

A vádhatóság képviselőjében: Mayer Károly kir. alügyész jelent meg, a védőt tisztelt dr. Pataj Sándor zombori ügyvéd vitte. A kir. törvényszék az eljárás befejezése, a vád- és védbeszédek meghallgatása után ifju Jadszko Ede-t a büntető törvénykönyv 406. §-ába ütköző magánokirat hamisítás vétsége, a büntető törvénykönyv 355. §-ába ütköző és a 356. §-szert minősítő sikkasztás vétsége és a kihágási büntető törvénykönyv 41. §-ába ütköző közszend elleni kihágás miatt 3 havi fogházra, az okirat hamisítás után 10 ftt, a kihágás után 5 ftt pénzbüntetésre, ennek behajthatlansága esetében megfelelő fogházra, a sikkasztás után 2 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte el. A szabadságvesztésből 2 hó kitöltöttnek vétettet.

Orgazda család. Naszatis István moholi kézműáros kereskedőnek, ámbár évek hosszú során ált virágzó s jó menetelő üzlete volt, a tavalyi év vége felé arra a tapasztalatra jutott, hogy bizony szokatlanul rossz mérlege lesz az üzleti év lezárásakor; mert az az óriási kendő, selyem és szövetraktár, melyet a fővárosi kereskedőtől beszerzett, aránytalanul csekély bevétel mellett, alaposan megfogyott. Sejtelve sem volt, hogy tulajdon segédje lopja meg, mert hisz az évek hosszú sora óta üzletében levő Telecski Zsiva magát kifogástalanul viselte s megbízható, becsületes ifjunak látszott. Pedig a körülmények azt mutatják, hogy bizony hónapok — sőt talán évek óta — lopja gazdáját a hűlen segéd. Tolvajlását a hivatásos tolvajok furlangjával követte el s pedig olyképp, hogy az üzlet falán levő kályha lyukon át egy zsineget vezetett a saját lakó szobájába, mely az üzlettel szomszédos s melynek kályha csöve folytatását teszi az üzlet kályha csövének. Nappal az eldugva volt zsinegre rákötötte a lopott árut és éjjel áthúzta a kályha lyukon át a saját szobájába. — A nyomozás eredményeként egy kocsi-ra való selymet — vásznat stb. kézműárkat találtak s pedig özv. Alaburity Dragóné s a vele közös háztartásban levő fiánál és menyénél Alaburity Maksimnál és nejenél; a lopott dolgokról az ifjabbik fiu, Dusan is tudott s így ő is mint orgazda belyeztetett vád alá. A károsult kereskedőt egy véletlen vezette a lopás nyomára és a tettesek kiderítésére. Kis gyermekre az üzletben játszodva, a kályha helyén levő sarokban — hol most vasak, rudak stb. voltak elhelyezve — a kályha lukból lecsúszott zsineggel játszodott; az apának feltűnt a zsineg, melyet a kis gyermek a magasból húzogat s vizsgálni kezdte a falat. Hirtelen átvillant agyán a gyanu, hogy ezen zsineg valami titkos szerszám lesz; átment észrevételül a segéd szobájába s a kályhalyukban öszgyömösölve talált néhány selymekedőt a spargához kötve. Kipattant a titok, tisztában volt mindennel. Elrohant a csendőrséghez s egy csendőr kíséretében tért vissza. A segédet behivaták szobájába, szó nélkül felmutatták a corpus delictit s halálápadtan, minden kérdés nélkül bevallotta, hogy ő már hosszabb idő óta ily módon lopja gazdáját s nem bánja, hogy észrevették, mert régen lelkiismeretfurdalásai vannak, hogy derék, jó gazdáját oly nagyon megkárosította, a kérdésre, hogy hová tette az árukat, megnevezte a fentemlitetteket, mint orgazdákat s egyszerűsind sirva panaszkolta, hogy özv. Alaburity Dragóné csábította a bűnre. Együtt mentek el akkor az orgazda családdhoz, hol a kamrában, padláson jól elrejtve meg is találtak mintegy 420 ftt értékű árut. Hasztalan volt minden tagadásuk. Telecski Zsiva szemükbe mondta bűntüket. Az árut a vizsgálat befejezése után visszaadták a károsultnak, ki azonban a leltározás után sokkal nagyobb kár nyomára jött. Alig fejeződött be a vizsgálat, a megrontott lelkű ifjun annyira erőt vett a belső lelki küzdelem s a bánat, hogy a vele apaként bántó főnökét meglopta, hogy bus komorságba esett s rövid idő múlva megörlött. A mai végtárgyalás is nélküle folyt le, a szégyen ifju felett már meghozta az ítéletet a legfelsőbb bíró. Az orgazdasággal vádolt család ma is konokul tagadott; de a beidézett nagyszámu tanuk még azt is igazolták, hogy őket megvesztegetni akarta Alaburity Dragóné; ezekkel szemben pedig a „mentő tanuk“ ellen-táborra azt igyekezett kimutatni, hogy Naszatis István, a károsult akarta őket hamis tanúzásra kérni és megvesztegetni. E tanuk kihallgatása alatt érdekes epizódok voltak szemtanui. Az elnök elrendeli a két ellen-tábor korona tanuinak Popov Misa és Magisztratov Jócónak a szembesítését. Mire ők mint két felbőszült vad rohannak egymásra, egymást fenyegetésekkel és szitkozással illetik. Az elnök rendretasítja a két veszekedőt. Popov Misa nem hagyta magát: „Hazudsz!“ kiált s szembeköpi Magisztratov Jócót; ez sem maradt adós: „Te hazudsz!“ döngi és szintén szembeköpi sértőjét. Az elnök ezen illetlen magaviselettkért mindegyiket egy nap elzárásra ítélte s nyomban átadta őket a börtönörnek. A bizonyítás eljárás befejezése után — mely az egész delúntat igénybe vette, — Kerekes János kir. ügyész meggyőző érvelésű vádbeszéde s dr. Stein Adolf adai ügyvéd terjedelmes védbeszéde után, vádlottakat az orgazdaság büntetésében bűnösöknek mondotta ki s özv. Alaburity Dragónét és Alaburity Maximot 8—8 hónapi, Alaburity Maximinnét és Alaburity Dusanit 6—6 hónapi börtönrre ítélte. A károsultat kárának megtérítéséért a polgári per útjára utasította. Az elítéltek s az ügyész is felebbezést jelentettek be. Károsult megnyugodott az ítéletben.

Tizenhat éves rablógyilkos. Véres ujesztendőre virradt ez év január hó 1-én a főváros lakosága, Pollacsek Sámuel Damjanits-utcai fűszerkereskedőt segédje, kit néhány nap előtt a szolgálatból elbocsátott, meggyilkolta. Andrich Illés ó-becsei illetőségű tizenhat éves segéd volt a tettes. Éj idején az üzletbe jött lopni, de amikor a zsákmánnyal el akart szökni, a kulcs beletörtött az utcára nyíló vasdröntybe és ő fogva maradt. Mikor reggel Pollacsek az üzletbe jött, hogy kinyissa, Andrich Illés egy enkorvágó késsel megrohanta és irtóztató kűzdelem után megölte. S mikor áldozata vérbe borulva ott fektét a földön, Andrich Illés kirabolta a holttestet, de elmenekülni nem tudott. Ott fogták el az üzlet alatti pincében. Hétfőn tárgyalta e borzalmas ügyet a budapesti büntető törvényszék Haupt Albin ítéletáblai bíró elnöklété alatt. Az ó-becsei születésű, 16 esztendő rablógyilkos nyugodtan, hidegen adta elő a rémes tett részleteit, csak arra vigyázott gondosan, hogy úgy tűntesse fel a bűnt, a dolgot, mintha nem előre megfontolt szándékból követte volna el a gyilkosságot. A vádhatóságot Böhm Alajos dr. alügyész képviselte, a védő szerepét Terék József dr. ó-becsei ügyvéd végezte, akit a gyilkos szegény özvegy édes anyja kért fel, hogy mentesen a fián, amit lehet. A tárgyalás befejeztével a

kir. törvényszék gyilkosság és rablás címén Andrich Illést tizenöt évi fogházzal sújtotta. Ugy a közvádó, mint az elítelt felebbezett.

A baja-bátaszéki hid, melynek létrejötte évtizedek óta élénk óhajta az érdekelte vidékek kereskedelmi köreinek, egy lépéssel közelebb jutott a megvalósuláshoz. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter ugyanis méltatja a hid nagy forgalmi s díjzabási jelentőségét s ezért, mint értesültünk, elrendelte, hogy a hidra nézve műszaki előmunkálatok tétessenek. A hid tudvalevően a magyar államvasutaknak a Duna jobb- és balpartján fekvő vonalai közt kapcsolatot létesítene. A budapesti Dunahid és az újvidék-pétervárad Dunahid között 279 kilométer hosszú partvonalon nincsen állandó összeköttetés a dunántúli és dunáninneni vasúthálózat közt, a gombos-bogojevai komposztkötés pedig alacsony vizállásnál, valamint télen, főleg a jégzajlás idejében, hosszabb időközben szűnetel. A baja-bátaszéki hid építés különösen fontos a gabonakivitel szempontjából, de tetemesen megrövidíti majd a hid a tisztántúli területről, a Tisza-Maros szögéből s a Tisza Duna közéről Fiuméba vezető utat is. A hid építése azonban igen költséges, mivel a Duna mindkét partjához nagy távolságban lapályos ártér csatlakozik s ezenfelül a hiddal egyidejűleg a szabadka-bajai vonalat is át kell építeni elsőrendű vonallá. Az elvi elhatározás azonban már megvan és most már csak a pénzügyi nehézségeket kell legyőzni.

A bajai Tantaluszok. A bajai korcsmákban, ahol nyári estéken a paprikás és rácos h. l. kellemes illata szállongott, tantalusi kinokat állnak ki egy idő óta a halat kedvelő vendégek. A város alatt kanyargó Sugovica vízből messzire érzik a dunai hal szaga s Baján mégis aligha van halandó, akinek ebből a kedves eseméből egy porcióra való jutna. A halpaci, a honnan eddig száz meg száz gazdasszony és szakácsné hordta szét a szálkamentes kecségét, puha, omlós husu pontyot, kipusztult egészen, a sátrakat szétszedték s a bajai halászok bárkástól, halastul áteveztek a pestmegyei oldalra, ahol a Pandur-szigeten fűtötték tanját. A halászok szecessziójának a bajai adóprás az oka, amely el akarta csipni a kecségek, pontyok s egyéb izletes vizilakók uszó szárnyát, hogy kiharapja patyolatstítkből a maga porcióját. Három krajcár külön városi fogyasztási illetéket rótt ki Baja város közgyűlése a hal kilójára s a halászok dunnogva fölebbtették meg ezt a közgyűlési határozatot a belügyminiszterhez. A miniszterium jóváhagyta a halak adóját s a város sietett beérbeálni az új adószedés jövedelmét. A halászok és halkereskedők most elkeseredett tanácskozás után kimondották: „Ha adó lesz, nem eszik akkor többet halat Baja városa!“ — Amikor az első hetivásáron részessatos tászkájával megjelent az új adó végrehajtója, a halásznépség föl-szedte a sátorfáját s úgy eltűnt a piacról, mintha soha ott se lett volna. Valamennyien kieveztek a csatornából a szabad Dunára s bucsut intve Baja városának, átvágtak a Pandurszigetre. Most onnan küldözgetik a halat Budapestre, ahol nagyobb a kelete, több a becsülete a jó, friss bajai halnak, mint a hálátlan bácskai városban. A bajai népek persze sehogy se tetszik el a haltalan állapot, sokan sóvárognak, különösen péntek felé, hal után s mint értesültünk, már megalakult a városi hal-párt, amely sikra készült szállni a bajai hal és a szecessziós halászok kedvéért.

Megyénk amateur fényképészeinek figyelmét felhívjuk a „Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat“ kérelmére. A társulat kéri megnyílt amatőr fényképészeit, hogy a megye területéről felvett nevezetesebb építmények, mint pl. történelmi nevezetességek házak, továbbá szoborművek, terek, és minden fontosabb és szebb középületnek másolatait, a társulat muzeumában való megőrzés végett megküldeni sziveskedjenek. A másolat (copia) felragasztandó, és annak hátlapjára felírandó az ajándékozó neve, a készítő neve, a készítés éve és az ábrázolt kép tárgyának megnevezése. Celloidin másolatok készítésénél ajánlatos az állandósítás (fixozás) után a képet 5% alkéneccsavas nátrium-fürdőben fürösztetni 5 percig és csak azután mosni ki alaposan. — A képek Roediger Lajos társulati titkár címére küldendők. (Zombor, m. kir. áll. főgymn.)

Szerkesztői üzenetek.

Babszem Jankó kiadóhivatala Budapest. Ajánlatára nem feleltünk.

H. I. Torzsa. Köszönettel vettük.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptalajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

415. szám.

bv. 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiktűdött végrehajtó ezennel közhírre teszem, hogy a zombori kir. törvényszéknek 5084/polg. 1899. számú végzése által Szikinger Péter, Elbl József és Müller Adám karavukvai lakosoknak Engel Antal ellen és a peres felek közös tulajdonát képező és Engel Antal alperes beltelkén felépített a peres felek által Rác-Militicsen 1897. évi március havában vett száraz malom vagyonközösség megszüntetése céljából nyilvános árverés útján eladatni fog.

Mely árverésnek a hódásghy kir. járásbírósnak 1899. V. 228. számú kiktűdött végzése folytán a helyszínen, vagyis Karavukván alperes beltelkén leendő eszközzésére 1899. évi június hó 14-ik napjának délután 3 óráját tűzöm ki s ahhoz a venni szándékozót azzal hívom meg, hogy a száraz malom készpénzfizetés mellett ezen árverésen a legtöbbet igényel eladatni fog.

Hódásghon, 1899. évi május hó 29-én.

Váczy János,
kir. bir. végrehajtó.

Nincs többé por!

Nincs többé por
ha a padló valódi amerikai
„DUSTLESS“
porlővel van beeresztve.

Ezen anyag megsemmisíti a baktériákat, megóvja az árút és berendezést, a padlót konzerválja, a rothadás- és kopás ellen védi és tisztán tartja, minthogy **semmi hozzá nem tapad.**

Tisztítja a levegőt!
Főlegessé teszi az öntözést, surolást és kefélést.
Kipusztítja a férgeket!

Megrendelhető:
a DUSTLESS floor Dressing Co. New-York
Bács-Bodrogh vármegye vezérképviselőségénél

Higiénia permentesítő vállalat
ENGEL és GOLDSTEIN
ZOMBOR, Jókai-tér.

Próbakísérletek a helybeli főkapitányság összes hivatalos helyiségében megpróbáltatott és kitűnőnek bizonyult.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Nincs többé por!

Egészségi szempontból megbecsülhetetlen!

Fentartása olcsóbb a surolásnál!

CZEISEL JÓZSEF
gazdasági gép- és mechanikai
műhely, fémöntőde
ZOMBOR,
Zarándok (sózás)-utca 105. szám,
a városházzal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a fönnálló gazdasági gép- és mechanikai műhelyemet **valódi angol Beeston és fegyvergyári kerékpár-raktárral**

bővíttem ki. — Tudvalevő, hogy az angol és a fegyvergyári Styria-féle kerékpárok a legjobb és legkönnyebb anyagból készülnek és ennél fogva a legtartósabbak, ezért ajánlom azokat a n. é. közönség szives figyelmébe.

Az angol Beeston-féle és fegyvergyári kerékpárok csakis nálam kaphatók.
Továbbá ajánlom nagy **mechanikai és bicikli-javító műhelyemet,**
ahol minden munka pontosan és jutányosan eszközöltetik.
A n. é. közönség becses pártfogását kikérve, maradtam
kittűnő tisztelettel
CZEISEL JÓZSEF.

Kiadó lakház.

Zomborban, Szelenese külváros, orgona-utca 656. szám alatti lakház, mely áll: 2 utcai, 2 udvari szobából, széles folyosó, pince és kertből, **folyó évi augusztus hó 1-étől** kiadó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Butkovits József** vendéglős (Tárczay-féle házban).

Földeladási hirdetmény.

A zombori rancevői dűlőben, a bajai és sztanisicsi országut közölt, közvetlen a város alatt, a baja-zombor-újvidéki vasutvonal első őrháza mellett, a bajai ország-utca kiágazólag egy tagban 33 kat. hold és 1454 □ öl elsőrendű szántóföld, és az ezen földdel közvetlen összeköttetésben lévő s szintén egy tagban 33 kat. hold és 1454 □ öl hasonló minőségű szántóföld együttesen vagy külön-külön; továbbá a nenadicsi dűlőben két tagban, de egymáshoz közel fekvő 9 kat. hold és 510 □ öl szántóföld; végül a sáponyai dűlőben lévő 15 kat. hold és 615 □ ölnyi területű szántó, kaszáló és rét 4 tagban **önkéntes árverésen folyó évi június hó 29-én délelőtt 9 órakor** Drescher Ede kir. közjegyző hivatalos helyiségében a legtöbbet ígérőnek örök áron el fognak adni.

Ezen árveréshez a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érdeklődőknek felvilágosítással szolgál **Preszly János Zombor** (Apolló-utca 37. házszám alatti).

1484. szám.
kig. 1899.

Árlejtési hirdetmény.

O-Morovica község elöljárósága részéről közhírré tétetik, hogy a községében felmerült s felsőbb hatóságilag jóváhagyott tatarozási munkálatok biztosítása iránti nyilvános szóbeli árlejtés **folyó évi június hó 18-án délelőtt 8 órakor** a községében 500 frt kikiáltási ár mellett fog megtartani.

A szóban forgó munkálatnak f. évi augusztus hó 1-ig okvetlenül befejezve kell lenni.

Miről a vállalkozók azzal értesítettnek, hogy minden árlejtés 10% bánatpénzt tartozik letenni és hogy a részletes költségvetés a hivatalos órák alatt a tanács-teremben megtekinthető.

O-Morovicán, 1899. évi június hó 3-án.

Limbek Pál, Csákvári Lajos,
h. jegyző. 2-2 bíró.

3374. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Gákova, Krusevlya és Sztanisics községekből álló Gákova és Sztanisics marharakodó állomással állatorvosi kör részére Sztanisics székhellyel rendszeresített kőrallatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek s a pályázni szándékozók felhívom, hogy az 1888. évi I. t. c. és az 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket **hosszám folyó évi július hó 5-ig** annál is inkább nyújtsák be miután a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A kőrallatorvos javadalmazása 600 frt készpénzfizetés és kölcsönösen megállapítandó látogatási és huszszemle díjak.

Zombor, 1899. május hó 26.

Tárczay Dezső s. k.,
főszolgabíró.

130. szám.
jkv. 1899.

Hirdetés.

O-Kanizsa község elöljárósága f. évi június hó 10-ik napján a községében tanács-teremben délután pont 4 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árlejtésen **három szállási (tanyai) iskola** építését fogja biztosítani.

Az iskolák egyenlő terv és költségvetés alapján épülnek. Építésük egyenként és alábbi iparágként fognak a legjutányosabb ajánlattevőnek odaitéltetni, amely körülmény folytán mind a három iskola iparágak szerinti munkája ugyanegy vállalkozó által is elnyerhető.

Egy-egy iskolánál a kikiáltási árak és azok biztosítékai (bánatpénz) a következők:

1. A föld és kőmives munkára nézve: 2419 korona 17 fillér. (Biztosíték 240 korona.)
2. Az ácsmunkára nézve: 3029 korona 35 fillér. (Biztosíték 300 korona.)
3. Az asztalos, lakatos, mázó és üveges munkára 742 korona 50 fillér. (Biztosíték 70 korona.)

A terv, költségvetés és árlejtési feltételek a szokásos hivatalos órákban a községi közigazgatási jegyző irodájában folyó évi június hó 6-ik napjától kezdve betekintheők.

O-Kanizsán, 1899. évi május hó 28. napján.

Trenka István, Popovits György,
jegyző. 3-3 bíró.

1185. szám.
1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 1898. évi Sp. III. 152/4. számú végzése következtében dr. Pataj Sándor zombori ügyvéd által képviselt Prosznitz Mihály fiai zombori cég javára özv. Traupmann Eudréne zombori lakos ellen 49 frt 75 kr és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 373 frt 50 kr-ra becsült butor, ágy- és ruhanemű, 1 zongora és 1 varrógépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság V. 642/6. 1898. számú végzése folytán 49 frt 75 kr tőkekövetelés, ennek 1897. évi december hó 14. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 36 frt 65 kr-ban bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközölésére 1899. évi június hó 16-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Zomborban, 1899. évi június hó 5-én.

Cservenka Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

996. szám.
1899.

Árverési hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy alább elősorolt magy. kir. kincstári birtokoknak bérbeadása végett **Kulán, a magy. kir. kincstári ispánsági hivatalos helyiségben 1899. évi június hó 15-én d. e. 9 órakor nyilvános árverés** fog tartatni.

Bérelni szándékozók a kitézett árverésre azzal hivatnak meg, hogy a kikiáltási árak 10% bánatpénzzel magukat lássák el. Szóbeli árverés megkezdése előtt a megajánlott összegnek megfelelő 10%-os készpénzzel, vagy pedig elfogadható értékpapírokkal biztosított írásos zárt ajánlatok is elfogadhatók.

Árverési és szerződési feltételek Kulán a kincstári ispánságnál megtekinthetők.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek, még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is.

Haszonbérbe adatni fognak 1899. évi október hó 1-től 1905. évi szeptember hó 30-ig terjedő időtartamra a következő bértárgyak:

1. Alsó puszta kulai 44 hold 397 □ öl 1405 frt évi kikiáltási árban, kaszáló és legelő használatul.
2. Kerynyajai Bárányjárás I. dűlő 43 hold 1393 □ öl 1290 frt évi kikiáltási árban.
3. Ó-Becsei közlegelő jutalék 297 hold 6563 frt 70 kr évi kikiáltási árban.
4. Adai Dudvarszki-féle száll. birtok 48 hold 200 □ öl 1100 frt évi kikiáltási árban.

Kulán, 1899. évi június hó 5-én.

M. kir. kincstári ispánság.

963. szám.
kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Kér községben a rendőrzetnek más községben lett megválasztása folytán megtrútt községi rendőrzetű állásra alulírott elöljáróság ezennel pályázatot hirdet.

A rendőrzetű állás évi 340 frt fizetés s 25 frt ruhaátalányval van javadalmazva.

Felhivatnak ezen állást elnyerni óhajtok, miszerint életkorukat, eddigi szolgálataikat s nyelvismereteiket, különösen a hivatalos magyar, nemkülönben a községben divó német nyelv tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt sajtókezőleg írott pályázati kérvényeiket alulírott elöljáróságnál **folyó évi június hó 30-áig** nyújtsák be.

Kis-Kér, 1899. évi június hó 2-án.

Korbai Pál, Meder Ádám,
jegyző. 3-2 bíró.